

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих учених**

м. Миколаїв, 28–29 жовтня 2021 року

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент,
завідувач кафедри ТООПС

Матеріали надруковані в авторській редакції.

*За зміст матеріалів і достовірність наведених даних
несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.*

Актуальні проблеми спорту, фізичного виховання, здоров'я людини :
А 43 матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів
та молодих учених, 28–29 жовтня 2021 року. – Миколаїв: НУК імені адмірала
Макарова, 2021. – 318 с.

ISBN 978-966-321-436-8

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції:
"Олімпійський рух, олімпійська освіта: історія проблеми, можливості";
"Олімпійський та професійний спорт: проблеми та перспективи розвитку";
"Фізичний стан, контроль фізичної підготовки та успішності фізичного
виховання"; "Адаптивна фізична культура і спорт"; "Розвиток Wellness-індустрії
в Україні та світі". Матеріали конференції становлять науковий інтерес для
науково-педагогічних працівників, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових
співробітників.

«ВЕЛИКИЙ ТЕНІС» В МИКОЛАЄВІ: БІЛЯ ВИТОКІВ

Лешан Г. Г., Бобіна О. В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв

Вступ. Історія «великого тенісу» нараховує майже тисячу років. Перші згадки про гру «джидоко» знаходимо в італійських джерелах XII–XIII ст. В Україну теніс потрапив завдяки англіїцям в кінці XIX ст. В 1913 р. відбулись перші змагання в Києві. В 20-ті рр., в Одесі відбулись перші показові матчі. Перші згадки про теніс в Миколаєві ми знайшли за 1931–1932 рр. В 1931 р. протестантську кірху (вул. Адміральська, 12) закрили і передали спортивному клубу «Динамо». Цей клуб в СРСР і УРСР створювався, як спортивна організація силових структур (ДПУ (ГПУ), ОДПУ (ОГПУ), НКВС (НКВД), МДБ (МГБ), МВД, КДБ (КГБ)). Зараз, так само, цей спортивний клуб, об'єднує «спортсменів, які служать» в силових структурах України.

В 1931–1932 рр. в кірхі було обладнано спортзал, а поряд побудовано тенісний корт. В 70-80-ті рр. спортзал належав обласному КДБ. Працівники КДБ пройшовши два квартали від місця роботи, могли «потренуватись» на корті. В СРСР і УРСР теніс, зазвичай вважався «елітарним» видом спорту порівняно з футболом, волейболом, легкою атлетикою. Секції з цього виду спорту могли дозволити собі лише великі міста, обласні центри. Саме така секція і була створена в Миколаєві на початку 70-х рр. XX ст. За часи незалежності України теніс набув популярності. Зараз в Миколаєві, як свідчать популярні джерела 21 тенісний корт. Три спортивні комунальні заклади заявляють про наявність кортів. В квітні 2021 р. відбулись змагання серед підлітків та молоді. Але інформації про цей вид спорту небагато. Таким чином феномен «великого тенісу» в Миколаєві є, а його історія відсутня.

Мета дослідження: висвітлення історії розвитку професійного тенісу в Миколаєві. Інформація, яка представлена на дану конференцію, зібрана з розповідей сина та учнів відомого миколаївського тренера з тенісу Вісленкова Віктора Сергійовича (1947–2008). Він стояв біля витоків професійного тенісу в Миколаєві та виростив не одне покоління професійних тенісистів, які боролися за найвищі титули та ранги на території колишнього СРСР і УРСР. Своїм прикладом він довів, що якщо ти відданий справі то зможеш досягти великих успіхів.

Методи дослідження: аналіз відкритих, доступних джерел, інтерв'ювання родичів та учнів Вісленкова В. С. Автор проводив інтерв'ю з сином Вісленкова В.С. та його учнем Гавриленко М. Нами були поставлені загальні питання. Матеріали інтерв'ю зберігаються в архіві автора.

Проблемні питання: відсутність інформації про розвиток професійного тенісу в Миколаєві, відсутність інформації про відомих тренерів, які зробили вагомий внесок у розвиток даного спорту.

Перша згадка про професійний миколаївський теніс датується 1977 р. В газеті «Южная правда» з'являється стаття «Впервые с кубком» (автор Харенко А.). Ми дізнаємося, що команда молодих миколаївських тенісистів клубу «Спартак», а саме: О. Словцов (16-17 років), А. Ермишкін (14-15 років), Н. Черемушева (14-15 років) та А. Фастовец, вперше в історії миколаївського тенісу вибороли першість на республіканському юніорському турнірі у м. Ялта під керівництвом Вісленкова В. С. У 1979 р. той самий А. Харенко пише статтю в газеті «Южная правда» з назвою «Преданность» вже про самого тренера Вісленкова В. С. В ній коротко розповідається історія переїзду до Миколаєва та з якими проблемами зіткнувся молодий тренер на початку становлення професійного тенісу в Миколаєві, та про його перших учнів які почали показувати гарні результати на українських та всесоюзних тенісних кортах. Третя згадка про миколаївських тенісистів від А. Харенко датується 1980 р. в газеті «Южная правда» під назвою «Есть первый мастер», де зазначаються значні успіхи Олега Словцова, який за підсумками року виконав норматив майстра спорту СРСР. Він став першим в історії миколаївського тенісу таким майстром. Більше згадок в пресі і спеціалізованих джерелах про теніс. Важливо зазначити, що інформації про теніс в Миколаєві немає. Це і спонукало автора до збирання та висвітлення історії початку становлення професійного тенісу в Миколаєві.

Віктор Сергійович Вісленков народився у Львові. Родина проживала в центрі міста біля залізничного вокзалу (район Привокзальний). Навчався у Львові. Займатись тенісом почав на львівських кортах «Спартак». Закінчив Львівський університет фізичної культури та спорту. У 1973 р. молодого спеціаліста з тенісу, керівництво міста, а саме Брюханов М. Г., запросило до Миколаєва, для розвитку професійного тенісу у місті. На запрошення В. С. Вісленков відреагував позитивно та переїхав до Миколаєва разом зі своєю сім'єю.

На той час в місті функціонувало лише декілька кортів, на Центральному міському стадіоні, на стадіоні «Зоря», один корт «Яма», розташовувався біля нинішнього ресторану «Карабас», а також був один корт «Кірха», який був розташований біля костелу на вул. Адміральській. Переїзд Вісленкова В. С. до Миколаєва прискорило будівництво нової тенісної бази біля Південного Бугу. В цьому будівництві Віктор Сергійович приймав безпосередню участь як фахівець з тенісу. В результаті будівництва місто отримало 13 тенісних кортів. База отримала назву «Спартак».

Віктор Сергійович мріяв про розвиток тенісу та хотів аби його учні досягали великих успіхів у цьому спорті. Досягнення були різні, але найголовніше, що він завжди вірив у своїх учнів. Тренер завжди хотів аби учні перемогли на всіх змаганнях. Серед його учнів були, перший майстер спорту

СРСР з тенісу в Миколаєві Олег Словцов, переможці всесоюзних змагань, учасники збірної республіки. Вперше в історії Миколаївського тенісу, під керівництвом Вісленкова В. С. у 1977 р., команда Миколаївського «Спартака» завоювала кубок на «Республіканському юнацькому турнірі перспективних тенісистів», який проходив у м. Ялта.

Як і будь яких вчитель Віктор Сергійович, завжди радів успіхам своїх учнів, та завжди наголошував, що треба постійно працювати, та не зупинятися на досягнутому.

Через секцію Віктор Сергійовича пройшли не одна сотня учнів, не всі стали спортсменами. Але для всіх він був не тільки тренером, але й «батьком». Він завжди підтримував порядок і дисципліну на своїх тренуваннях та вважав, що навчання в загальноосвітній школі є основним завданням молодих тенісистів для розвитку загальних інтелектуальних здібностей.

Працював Віктор Сергійович не лише тренером, також він був суддею всесоюзної категорії. Цікава історія яку розповів один з учнів, а саме Микола Гавриленко нині діючий тренер: «Віктор Сергійович, завжди розповідав нам на історію як він соромився того, що поступив до Львівського університету фізичної культури тому, що всі його товариші поступили навчатися на економістів, він рік приховував де навчається, але потім він сказав що обрав правильний життєвий шлях».

У Вісленкова В. С. було двоє дітей, два сини – старший Сергій та молодший Іван. Молодший грав у теніс недовго і вирішив не пов'язувати своє життя зі спортом. Старший брат Сергій вирішив поєднати своє життя з тенісом, та досі продовжує розпочату батьком справу, тренуючи молодь.

Висновки. Досліджуючи тему, автор підтвердив тезу про те, що висвітлення даного питання є недостатнім, як в спеціалізованих джерелах так і в масових. Теніс та його історія – достойні кращої долі в місті корабелів.

Література

1. Харенко А. Впервые с кубком. *Южная правда*. 1977. 23 ноября. С. 4.
2. Харенко А. Преданность. *Южная правда*. 1979. 14 марта. С. 4.
3. Харенко А. Есть первый мастер. *Южная правда*. 1980. 9 декабря. С. 4.

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА:

ФІЛОСОФСЬКІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ

Мельникович М. М., Семерджян М. Г.

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, Миколаїв

Вступ. Поєднуючи спортивну діяльність і рухову активність із культурою й освітою, ідеї олімпізму пропагують здоровий спосіб життя, який ґрунтується на освітній цінності доброго прикладу й повазі до універсальних етичних принципів здорового способу життя.